

Kokouskäytännöt ja -säännöt

Jokaisella YK-elimellä on runsaasti sääntöjä, niin sanottuja menettely- tai kokoussääntöjä, jotka ohjaavat delegaatioiden käyttäytymistä. MiniMUN-kokoussimulaatiossa sääntöjä on yksinkertaistettu. Säännöt auttavat pitämään kokouksen kulun jouhevana ja antaa kaikille delegaatioille tasapuolisen mahdollisuuden tuoda näkökulmansa esiin.

- Puheenjohtaja johtaa kokousta ja keskustelua sekä jakaa puheenvuorot.
- Puhuminen muiden delegaattien avauspuheenvuorojen aikana on kiellettyä.
- Delegaation avauspuheenvuoro on kaksi minuuttia.
- Delegaatio pyytää puheenvuoroa maansa kylttiä nostamalla, mutta avauspuheenvuoroja ei kommentoida.
- Delegaatit voivat kuitenkin keskustella kokouksen aikana muiden delegaatioiden kanssa viestilappujen välityksellä tai lobbauksen aikana. Viestien tulee olla käsiteltävään asiaan liittyviä.
- Kaikki puheenvuorot aloitetaan: ”Arvoisa puheenjohtaja, hyvät delegaatit...”.
- Asiat tulee esittää aina edustettavan valtion näkökulmasta esimerkiksi: ”Meksiko on sitä mieltä, että...”. Kokouksessa esitetään oman delegaation kantoja, ei omia henkilökohtaisia mielipiteitä.
- Äänestyksessä äänestetään puolesta, vastaan tai tyhjää.

MiniMUN-ilmastokokouksen avaus (5 min)

Ilmastokokouksen puheenjohtaja julistaa kokouksen avatuksi ja toivottaa delegaatit tervetulleiksi. Esimerkki puheenjohtajan puheenvuorosta:

”Arvoisat delegaatit. Tervetuloa Pariisiin ilmastokokoukseen. Olemme kokoontuneet tänne neuvottelemaan yhteisestä ilmastopöytäkirjasta ja kestävästä ratkaisusta kaikkia meitä koskettavan ilmastomuutoksen pysäyttämiseksi. Toivon, että löydämme yhteisen tahtotilan ja saamme aikaan ilmastopöytäkirjan, jonka avulla voimme yhdessä taistella tehokkaasti ilmastomuutosta ja sen vaikutuksia vastaan...”

Puheenjohtaja tarkistaa läsnä olevat valtiot aakkosjärjestyksessä:

”Onko Etiopian delegaatio paikalla?”

Delegaatiot nostavat maakylttiä ja vastaavat: *”Etiopian delegaatio on paikalla.”* jne. Huomionarvoista on, että delegaatit edustavat aina omaa maataan, eivät itseään, jolloin heitä puhutellaan esimerkiksi ”Arvoisa Suomen delegaatti”.

Delegaatioiden avauspuheenvuorot (15 min)

Seuraavaksi puheenjohtaja jakaa avauspuheenvuorot delegaatioille aakkosjärjestyksessä ja kutsuu kunkin valtion edustajan vuorollaan luokan eteen:

”Seuraavaksi siirrymme avauspuheenvuoroihin. Arvoisa Etiopian delegaatio, olette ensimmäisenä vuorossa. Olkaa hyvä, voitte tulla luokan eteen. Aikaa on kaksi minuuttia.”

Aikaa kullakin delegaatiolla on 2 minuuttia ja puheenjohtaja pitää huolen siitä, että aikaa ei ylitetä ja huomauttaa delegaation edustajaa kohteliaasti, jos näin käy. Puheita ei kommentoida. Puheenjohtajan tehtävä on muistuttaa delegaatteja kokoussäännöistä, jos niitä rikotaan.

Lobbaus (5–15 min)

Puheenjohtaja: *"Arvoisat delegaattit, kiitos puheenvuoroistanne. Asetan lobbausajan (5-15 minuuttia, riippuen käytettävästä olevasta ajasta), jonka aikana voitte vapaasti neuvotella näkökulmistanne muiden delegaattien kanssa."*

Epävirallinen vaikuttaminen eli lobbaus on tärkeä osa YK-diplomaatin arkea. Lobbauksen aikana delegaattit kiertävät vapaasti toistensa luona keskustelemassa valtioiden näkökannoista. YK-päätöksenteossa ennakkoneuvotteluilla ja käytäväkeskusteluilla on suuri merkitys, jotta kokouksessa saadaan aikaan kaikkia tyydyttävä ratkaisu ja lopputulos. Delegaatin tulee tietää, keillä on samansuuntaisia intressejä ja riittävästi vaikutusvaltaa asioiden läpiviemiseen. Tavoitteena on ennen kaikkea löytää yhteistyökumppaneita, jotka kannattavat samoja linjauksia kuin oma valtio. Lobbauksen aikana delegaatioiden toimenpide-ehdotuksia voidaan yhdistää. Ehdotukset menevät varmemmin läpi äänestystilanteessa, mitä useampi maa pystyy kannattamaan ehdotusta.

Puheenjohtaja: *"Lobbaus aika on päättynyt. Toimittakaa toimenpide-ehdotukset puheenjohtajalle. Delegaattit voivat palata omille paikoilleen."*

Neuvottelut - toimenpide- ja muutosehdotusten käsittely (10–25 min)

Neuvotteluiden aikana keskustellaan sopimuksen yksityiskohdista. Tähän vaiheeseen on hyvä varata tarpeeksi aikaa, muussa tapauksessa kaikkia muutosehdotuksia ei ehditä käsittelemään. Kaikkien delegaatioiden etukäteen mietityt toimenpide-ehdotukset tulee olla kaikkien saatavilla paperisena tai sähköisenä versiona, jotta niitä voidaan kommentoida.

Puheenjohtaja: *"Seuraavaksi käsittelemme ilmastopimuksen muutosehdotukset ja avaamme keskustelun. Haluaako, joku delegaatioista pyytää puheenvuoroa?"*

Ajan salliessa, tässä vaiheessa delegaatioilla on mahdollisuus esitellä puheenjohtajan pyynnöstä toimenpide-ehdotuksensa. Muussa tapauksessa puheenjohtaja avaa heti keskustelun ja delegaattit voivat ilmaista mielipiteensä ehdotuksista tai ehdottaa muita muutoksia sopimukseen. Muutosehdotus ei voi kokonaan mitätöidä sopimuksen päämäärää. Puheenjohtaja jakaa puheenvuorot ja väittelyajan, esimerkiksi 1 minuutti/delegaatio. Puheenvuorojen tulee olla lyhyitä ja ytimekkäitä. Sopimuksen johdantolausekkeista ei käydä keskustelua, ainoastaan konkreettisista toimenpide- ja muutosehdotuksista.

Puheenjohtajan vastuulla on pitää kiinni aikataulusta ja huomauttaa, jos puheenvuorot venyvät liian pitkiksi. Jokaisesta delegaation ehdottamasta muutosehdotuksesta äänestetään heti.

"Meksikon delegaatio on ehdottanut, että toimenpidekohta 6 tulisi kirjoittaa muotoon... Seuraavaksi äänestämme tästä muutosehdotuksesta. Mikäli ehdotus saa äänten enemmistön, muutos hyväksytään. Olkaa hyvä ja nostakaa maakylttinne ylös nyt, jos äänestätte muutosehdotuksen puolesta. (Puheenjohtaja kirjaa ylös). Nostakaa maakylttinne ylös nyt, jos äänestätte vastaan."

Puheenjohtaja laskee äänet ja ilmoittaa, menikö muutosehdotus läpi. Mahdollinen muutos sisällytetään ilmastopimuksen, jonka jälkeen siirrytään takaisin keskusteluun.

Äänestys (5 min)

Puheenjohtaja ilmoittaa, kun siirrytään lopulliseen äänestykseen ja kirjaa ylös äänestystulokset. Jokaisella delegaatiolla on yksi ääni. Ilmastopimuksen syntymiseen vaaditaan yksimielinen hyväksyntä.

"Siirrymme lopulliseen äänestykseen ilmastopimukselta. Kaikki delegaattit, jotka äänestävät ilmastopimuksen puolesta, olkaa hyvä ja nostakaa maakylttinne ja pitäkää ne ylhäällä äänten laskun ajan. Kiitos!"

"Kaikki delegaattit, jotka haluavat äänestää ilmastopimusta vastaan, olkaa hyvä ja nostakaa maakylttinne nyt. Kiitos!"

"Kaikki delegaattit, jotka äänestävät tyhjää, olkaa hyvä ja nostakaa maakylttinne nyt. Kiitos!"

Puheenjohtaja laskee äänet ja ilmoittaa tuloksen esimerkiksi:

"Ilmastopimukselta äänin 3 puolesta, 2 vastaan ja yksi tyhjä, tämä sopimusehdotus on hylätty."

Kokouksen päätös (5 min)

Puheenjohtaja julkistaa tulokset, pitää pienen päätöspuheen ja kiittää osallistujia. Puheenjohtaja tai sovittu henkilö (todellisuudessa sen tekee sihteeristö) kirjoittaa lopullisen sopimuksen puhtaaksi kokouksessa hyväksytyjen lisäyksien ja muutosten kanssa. Tämän jälkeen sopimus voidaan jakaa osallistujille tai laittaa esimerkiksi luokan seinälle.